

адміністративному судочинстві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / О.О. Буцьких. – К., 2013. – 19 с.

УДК 342.924(043.2)

Савчук Є.Б., генеральний директор,
ТОВ «Полтавінюрсервіс», м. Полтава
Паленко Г.І., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ЗМІСТ СУДОВОГО РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

Висновки адміністративного суду на кожній стадії адміністративного судочинства набувають певної процесуально-правової форми судового акта. Адміністративно-процесуальне законодавство надає узагальнюючу назву таким актам – судові рішення [1, с. 100].

Судове рішення, яким суд вирішує конфлікт по суті, викладається у формі постанови, а те, яким суд зупиняє чи закриває провадження у справі, залишає позовну заяву без розгляду або приймає рішення щодо інших процесуальних дій, клопотань – у формі ухвали.

Імперативну природу рішень адміністративного суду визначила Конституція України (ст. 129) та Кодекс адміністративного судочинства України (ст. 14) (далі – КАС України). Зокрема цими нормами визначено, що судове рішення, яким закінчується розгляд справи в адміністративному суді, ухвалюється іменем України, а постанови й ухвали суду в адміністративних справах, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання на всій території України, невиконання ж судових рішень тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Ухвала чи постанова адміністративного суду безпосередньо є процесуальним документом, позаяк у ньому виражається застосування норм права, міститься інформація про процедуру захисту або відновлення прав, свобод, оспорюваних інтересів фізичних та юридичних осіб [2, с. 270].

Р. Куйбіда та О. Сироїд зазначають, що вдала структурованість полягає в тому, що в рішенні мають бути чітко окреслені: 1) предмет конфлікту – вимоги однієї сторони до іншої, які повинен вирішити суд; 2) позиція сторін – прохання сторін до суду щодо предмета конфлікту з наведенням основної аргументації сторін; 3) факти – установлені судом обставини з аналізом доказів; 4) право – юридична кваліфікація установлених фактів із виведенням правових наслідків і наведенням відповідної аргументації; 5) присуд суду – лаконічна відповідь суду на

вимоги сторін, якою вирішується конфлікт [3, с. 24].

Так, зокрема зміст постанови адміністративного суду складається з таких частин: 1) вступної; 2) описової; 3) мотивувальної та 4) резолютивної.

У вступній частині постанови має бути зазначено дату, час, місце прийняття постанови, точне найменування адміністративного суду, прізвища та ініціали професійного судді, якщо справу розглядав суддя одноособово, професійних суддів, якщо справу розглядала колегія суддів, і секретаря судового засідання. Прізвище та ініціали секретаря судового засідання не зазначаються в разі розгляду справи в письмовому та скороченому провадженні, оскільки в цьому випадку судове засідання не проводиться.

В. Кравчук зазначає, що у вступній частині постанови наводяться відомості, що індивідуалізують це рішення як акт судової влади [4, с. 37].

У вступній частині постанови зазначають окремо найменування та процесуальний статус представників, які брали участь у справі, а також найменування сторін, третіх осіб із вказівкою на предмет позову.

Наступним елементом змісту постанови суду є її описова частина. У ній міститься стислий виклад позовних вимог і позиції відповідача, пояснень осіб, які беруть участь у справі, інших доказів, досліджених судом. Тобто в цій частині суд має викласти: хто і з якими вимогами звернувся до суду, до кого ці вимоги заявлено, чим та як така вимога обґрунтовується заявником, які заперечення надійшли, якою була позиція прокурора, представників державних органів і органів місцевого самоврядування.

В. Кравчук зазначає, що в описовій частині конкретизуються предмет процесу та предмет конфлікту, її призначення – найбільш повно і точно відобразити конфлікт, як він розуміється самими особами, що беруть участь у справі [4, с. 39].

У мотивувальній частині постанови наводяться встановлені судом обставини з посиланням на докази, а також мотиви неврахування окремих доказів; мотиви, з яких суд виходить при винесенні постанови, і положення закону, якими він керувався [5, с. 168].

Резолютивну частину постанови суду вважають найважливішою, оскільки саме в ній остаточно закріплюється висновок суду щодо всіх вимог позивача. В. Матвійчук та І. Хар зазначають, що резолютивна частина повинна викладатися в імперативній формі. Відповіді суду на всі правові питання мають впливати з установлених фактичних обставин справи, бути вичерпними, визначеними та безумовними. Визначеність розуміють як надання адміністративним судом чіткої та конкретної відповіді на всі поставлені перед ним питання [5, с. 212].

Література

1. Адміністративна юстиція. Адміністративне судочинство: навч. посіб. / за заг. ред. Т.О. Коломоєць, Г.Ю. Гулевської. – К.: Істина, 2007. – 152 с.
2. Колпаков В.К. Теорія і практика адміністративного судочинства: монографія / В.К. Колпаков, В.В. Гордєєв. – Чернівці: Місто, 2011. – 384 с.
3. Посібник із написання судових рішень / Р. Куйбіда, О. Сироїд. – К.: Дрім Арт, 2013. – 224 с.
4. Кравчук В.М. Зміст та форма постанови адміністративного суду першої інстанції / В.М. Кравчук // Вісник Верховного Суду України. – 2010. – № 11(123). – С. 36-48.
5. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністративного судочинства України: в 2-х т. Т. 2 / [за заг. ред. В.К. Матвійчука] / В.К. Матвійчук, І.О. Хар. – К.: Алерта, КНТ, 2008. – 752 с.

УДК 342.9(043.2)

Толкачова І. А., к.ю.н.,
Вовчук А. Р., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

РОЗВИТОК АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ СУДОВОЇ РЕФОРМИ

Адміністративна юстиція є невід’ємним атрибутом існування правової держави. Так, адміністративну юстицію можна визначити як систему спеціальних судових і квазісудових органів по контролю за дотриманням законності у сфері державного управління. У більш вузькому розумінні цього терміна – це особливий процесуальний порядок розгляду адміністративних справ та вирішення адміністративно-правових спорів між громадянином або юридичною особою – з одного боку, та органом державного управління – з іншого [1, с. 25]. Юридична енциклопедія за редакцією Ю. С. Шемшученка трактує адміністративну юстицію як особливий порядок вирішення адміністративно-правових спорів судами та іншими уповноваженими на те державними органами [2, с. 47].

Питання становлення та розвитку адміністративної юстиції в Україні досліджували В. Авер’янов, Ю. Педько, В. Стефанюк та інші.

Серед етапів розвитку адміністративної юстиції як складової адміністративної та судової реформи можна виділити наступні: реформування системи судів відповідно до Конституції, в тому числі запровадження системи адміністративно-правових відносин; правове забезпечення правосуддя в сфері адміністративно-правових відносин; організаційне, матеріально-технічне, кадрове та інше забезпечення діяльності адміністративних судів [3].